

Místo plánované výstavby vodní nádrže „Třeták“; foto 9.4. 2008, K. Černá

Vikantice - vodní nádrž „Třeták“

Posouzení vlivu záměru podle § 45i zák. 114/1992 Sb., v platném znění, na předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí

Zpracoval:
RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D.

Duben
2008

Název akce:	Vikantice - vodní nádrž „Třeták“
Charakter akce:	Stavba vodní nádrže
Místo stavby:	Kraj: Olomoucký kraj Okres: Šumperk Obec s rozšířenou působností: Vikantice k. ú.: Vikantice (kód: 781819)
Objednatel:	Ing. Josef Kavalec Kabátníkova 2, 602 00 Brno Tel.: 606 702 882
Investor:	Ing. Josef Kavalec Kabátníkova 2, 602 00 Brno
Zpracovatel:	RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D., autorizovaná osoba k provádění posouzení podle § 45i zákona ČNR č. 114/1992 Sb., v platném znění, Č.j.: 630/3434/04 Kotlářova 2770/40, 700 30 Ostrava-jih IČ: 706 18 470 Tel.: 776 154 402, e-mail: tomas.kuras@upol.cz
Spolupráce:	Mgr. Karolína Černá, Brno Mgr. Radim Kočvara, Zaříčí u Chropyně

Obsah

I.	ZADÁNÍ A CÍL POSOUZENÍ	2
II.	METODIKA	2
III.	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZÁMĚRU	3
IV.	CHARAKTERISTIKA A VYMEZENÍ PŘEDMĚTU OCHRANY PŘÍRODY Z HLEDISKA VYMEZENÝCH EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT A PTAČÍCH OBLASTÍ	8
IV.I.	Ptačí oblast Králický Sněžník	8
V.	VYHODNOCENÍ VLIVU ZÁMĚRU NA PŘEDMĚTY OCHRANY PO KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK	9
V.I.	Vyhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení	9
V.II.	Vyhodnocení vlivu záměru na předměty ochrany PO Králický Sněžník	9
V.III.	Vyhodnocení možných kumulativních vlivů	10
V.IV.	Vyhodnocení vlivu záměru na celistvost PO Králický Sněžník	10
V.V.	Vyhodnocení variant záměru	10
VI.	OPATŘENÍ K PREVENCII NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZÁMĚRU	10
VII.	ZÁVĚR POSOUZENÍ	11
VIII.	POUŽITÉ PODKLADY	12
	Přílohy	12

Rozdělovník:

Výtisk č. 1-10: Ing. Josef Kavalec, Kabátníkova 2, 602 00 Brno

Výtisk č. 0: RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D., Kotlářova 2770/40, 700 30 Ostrava-jih

I. ZADÁNÍ A CÍL POSOUZENÍ

Posouzení vlivu dle § 45i zákona ČNR č. 114/1992 Sb., v platném znění, záměru Vikantice – vodní nádrž „Třeták“ na stanoviště a druhy Evropsky významných lokalit (= EVL) a Ptačích oblastí (= PO) bylo vypracováno na základě rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odb. životního prostředí a zemědělství, odd. ochrany přírody, ze dne 4.3.2008, č.j. KUOK 18879/2008. OOP vydal stanovisko, kterým nevyloučil významný vliv záměru na EVL a PO (viz Přílohy, Obr. 4). Autorizované posouzení bylo vypracováno dle požadavků "Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů", MŽP ČR, Praha. Cílem předloženého hodnocení je proto autorizované posouzení vlivu záměru na předměty ochrany potenciálně dotčených EVL a PO.

Záměr Vikantice – vodní nádrž „Třeták“ je vzhledem k omezením plynoucím z konfigurace terénu předkládán **invariantně** (v jediné variantě). Kriticky je posouzeno pouze navržené řešení ve vztahu k nulové variantě (tj. bez realizace záměru). Další varianty nejsou z výše uvedených důvodů posuzovány.

II. METODIKA

Vypracování posouzení vlivů na předměty ochrany EVL a PO sestávalo ze tří dílčích reálných fází:

a) Studium poskytnutých materiálů objednatelem. K dispozici byly tyto dílčí dokumenty:

- Projektová dokumentace: technická zpráva včetně přehledné situace a výkazu výměr.
- Vyjádření MÚ Šumperk, jmenovitě vodoprávního úřadu, orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, státní správy lesů a orgánu ochrany přírody a krajiny.
- Závazné stanovisko odboru životního prostředí MÚ Šumperk o vydání souhlasu s umístěním stavby vodní nádrže ve vzdálenosti do 50 m od okraje lesa.
- Vyjádření k možnosti výskytu chřástala polního (*Crex crex*) v místě uvažovaného záměru Vikantice - vodní nádrž „Třeták“ (Kočvara, 2008).

Zhodnoceny byly rovněž informace uvedené na portálu MŽP ČR (URL:<http://www.natura2000.cz>) a odborná literatura se vztahem k předmětům ochrany blízkých PO a EVL (viz dále v textu).

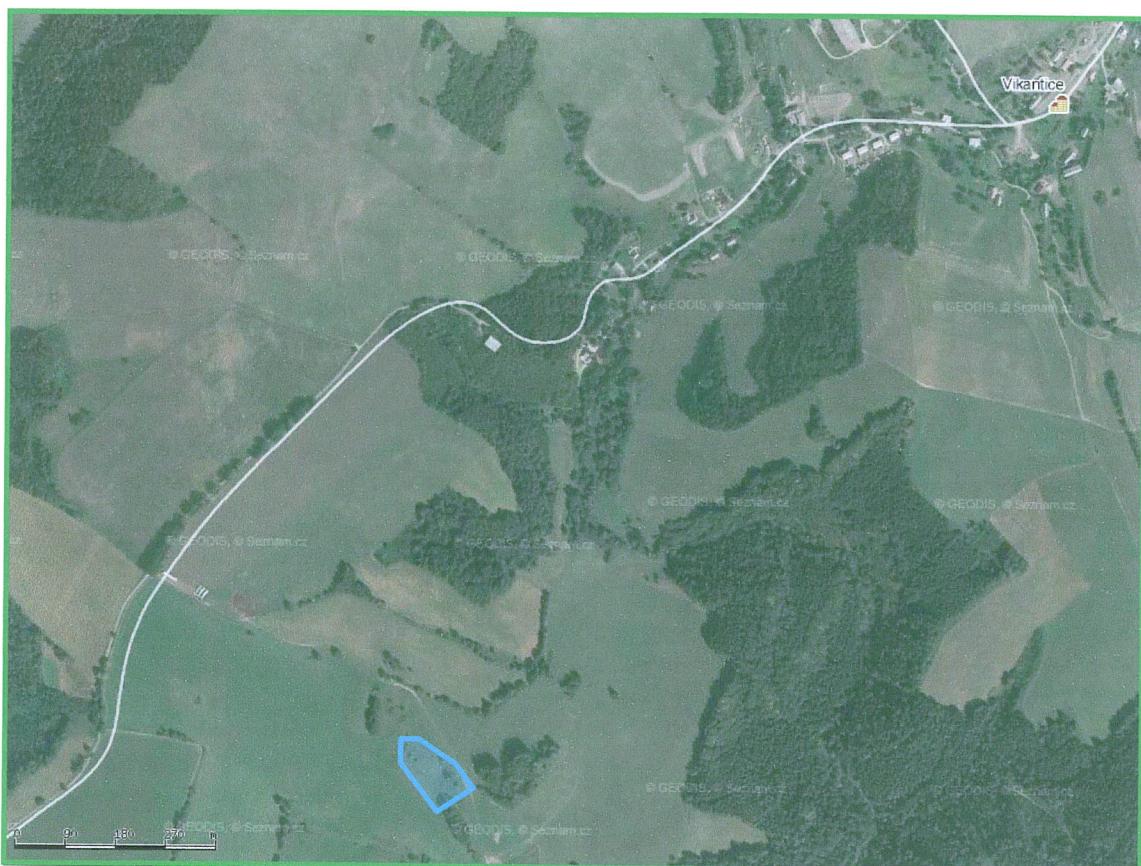
b) Rekognoskace zájmového území. Zájmové území bylo navštíveno v průběhu dubna 2008. Dále byly zahrnuty aktuální informace o rozšíření dotčeného druhu v regionu na základě předchozích sledování (viz Kočvara, 2008). Součástí terénního průzkumu lokality a jejího blízkého okolí bylo také pořízení fotodokumentace pro případné další vyhodnocení.

c) Konečně poslední reálná fáze představovala vypracování odborného posudku, v průběhu které byla zvažována možná rizika potenciálního dopadu výstavby vodní nádrže „Třeták“ a jejího provozování na předměty ochrany NATURA 2000. V průběhu vypracování hodnocení byla problematika dále konzultována se zpracovatelem vyjádření k možnosti výskytu chřástala polního (*Crex crex*) v místě uvažovaného záměru vodní nádrž „Třeták“ Mgr. Radimem Kočvarou (Zářičí u Chropyně). Nedílnou součástí byla práce s odbornou literaturou.

III. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZÁMĚRU

Na bezejmenném pravobřežním přítoku Staříče plánuje investor vybudováním přehradního objektu „Třeťák“¹. Bude se jednat o vodní zdrž se zemní homogenní hrází, spodní výpustí ovládanou požerákiem a hrázovým bezpečnostním přelivem. Z koruny hráze ke vtoku do požeráku je navrženo kamenné schodiště. Aktuálně je lokalita určené k výstavbě využívána jako pastvina, resp. z větší části jako neudržovaná plocha.

Z hlediska územního systému ochrany NATURA 2000 se záměr dotýká jedné ptačí oblasti, a to PO Králický Sněžník CZ0711016, na jejímž území je záměr situován (Obr. 1).

Obr. 1. Lokalizace vodní nádrže „Třeťák“, k. ú. Vikantice (□ vymezení hranice plánované vodní nádrže; □ vymezení PO Králický Sněžník).

Zásady organizace výstavby

Informace o rozsahu a stavu staveniště, příjezdy a přístupy na staveniště

Staveništěm je plocha území, na které bude zbudována vodní nádrž a pruh území potřebný k pojedzdu mechanizace a převozu zeminy. Staveniště se nachází na zamokřené parcele s rozlévající se mělkým tokem s malými průtoky a na pozemcích sloužících pastvě dobytka na k.ú. Vikantice. Doprava materiálu a přístup na staveniště bude probíhat po státní silnici a okresní silnici přes Hanušovice do Vikantic, po místních obslužných komunikacích v obci Vikantice, po polní cestě a po zemědělských plochách (pastvinách).

¹ Dle vyjádření investora představuje vodní nádrž Třeťák první, nejvíše položenou rybniční zdrž v rámci uvažované soustavy vodních zdrží. Další povodní objekty nejsou předmětem předloženého záměru a tudíž nejsou posuzovány dle § 45i zák. 114/1992 Sb. v platném znění.

Objekty zařízení staveniště

Umístění stavebního dvora a jeho vybavení je věcí dodavatele. Bude projednáno s investorem stavby. Pravděpodobně objekty zařízení staveniště nebudou budovány. Investor poskytne dodavateli mysliveckou chatu vzdálenou od staveniště cca 1 km. Materiál bude dovážen pracovníkům přímo na stavbu, popř. bude uložen v její těsné blízkosti.

Stavebně technické řešení

Stavba tvoří 1 stavební objekt: Stavební objekt 01- nádrž

Účelem výstavby vodní nádrže bude

- retence vody
- akumulace vody
- chov ryb
- vytvoření vodního biotopu a rozmnožení organismů spjatých s vodním prostředím,
- krajinný, ekologický a estetický význam
- hygienický význam, zlepšení kvality odtékající vody

Charakter vodní nádrže

Nádrž bude průtočná s nově sypanou zemní homogenní hrází, která bude navazovat na svahy v údolnici. Výška vody při stálém nadřzení bude od 0,0 m až po 3,58 m u hráze. Maximální šířka vodní plochy je 80 m, délka 100 m.

Výběr umístění nádrže

Podle konfigurace terénu nepřicházela v úvahu jiná varianta umístění nádrže v této horní části lokality (Obr. 2).

Přípravné práce

Před zahájením stavby nádrže bude provedeno vytýčení včetně zátopové čáry. V té se nenacházejí žádné hmoty, které by z biologického a hygienického hlediska zhoršovaly kvalitu vody. Budou odstraněny náletové dřeviny.

Zemní práce na nádrži a hrázi

Vlastní zemní práce začnou skrývkou drnu tl. 10 cm na zájmové ploše a jejím uložením na skládku, popř. odtěžením zemin s výskytem organických složek. Při **zakládání a sypání hráze** se řídíme normami ČSN 73 6824 – Malé vodní nádrže a ČSN 73 6850 – Navrhování a kontrola provádění sypaných hrází. Na základě geologického průzkumu a po vyhodnocení bilance zemin je navržena homogenní hráz se sklonem svahu návodního 1:3,2 a svahu vzdušného 1:2. Hráz včetně zavazovacího zázezu hlubokého cca 60 cm se zřídí z materiálů nacházejících se v zájmové ploše. Jsou to zvětralé sedimenty, které nalezí do jílovitých zemin charakteru jílovito-písčitých hlín a zahliněných písků převážně tuhé konzistence. Místy se mohou vyskytovat ložiska s vyšší vlhkostí, kdy geolog doporučuje provést vysušení materiálu na mezideponii. Zhubnění hráze včetně zavazovacího zázezu se bude provádět po vrstvách max. 20 cm bez vibrace na $\geq 95\%$ maximální objemové hmotnosti sušiny podle standardní Proctorovy zkoušky.

Potřeba zemin k výstavbě hráze včetně zázezu činí celkem 4.646 m^3 , z toho deficit je 4.155 m^3 (rozdíl je výkop pod hrází 378 m^3). Chybějící materiál na hráz bude vytěžen v zátopě. Potřeba ornice na ohumusování hráze dělá 113 m^3 , ohumusování okolí nádrže bude potřebovat 108 m^3 ornice. Bilance zemin je vyrovnaná. Teoreticky se jeví možnost sejmouti ornice 718 m^3 , ale hodnota bude o něco menší. Přebytek ornice je odhadnut na cca 400 m^3 . Bude skládkován a později použit na rekultivaci zamokřených pozemků v lokalitě. Investor má v úmyslu pod navrhovanou nádrží vybudoval ještě dvě další.

Koruna a části svahů hráze se ohumusují tl. 10 cm a osejí travním semenem. Rovněž tak i okolí nádrže.

Bilance zemin

Vykopávky v zátopě a pod hrází jsou 4.646 m^3 zeminy a 620 m^3 ornice. Na novou hráz bude potřeba 4.646 m^3 jílovitých zemin. Potřeba ornice na hráz a okolí činí 221 m^3 . Bilance zeminy je vyrovnaná, přebytek ornice činí cca 400 m^3 . Přebytečná ornice bude využívána k rekultivačním účelům.

Geotechnické podmínky hráze budou upřesňovány během výstavby za účasti geologa a projektanta.

Při budování hráze budou průtoky převáděny přes v předstihu postavenou spodní výpust.

Pata vzdušného svahu se opatří **trubním drénem ↘ 13 cm s filtračním obsypem** z písčitého štěrku. Svodný drén se zaústí do odpadního koryta. Celková délka drénu je 96 m, objem filtru 322 m³.

Vzhledem k vlastnostem zemin, z kterých je navržena hráz bude ode dna po 10 cm nad maximální hladinu návodní svah zpevněn **makadamovým pohozem tl. 30 cm**. Potřeba makadamu je 247,4 m³.

Spodní výpust

K ovládání hladiny a vypouštění vody z nádrže bude sloužit uzavřený betonový **požerák** výšky 4,80 m, založený na únosném podloží. Budou-li se v místě vyskytovat jíly měkčí konzistence, vytěží se do hloubky 80 cm a jáma se vyplní kamenivem. Bezprostřední prostor kolem objektu je nutné obklopit jílem a rádně zhusnit. Dno požeráku pod přepadem je zpevněno kamennou dlažbou o tloušťce 25 cm. Pro všechny konstrukční prvky požeráku budou použity vodostavební betony, a to pro základový blok V₄T₅₀-B 20, pro stěny požeráku V₄T₁₀₀ - B 20. Ve stěně je navíc zabetonována ocelová trubka Js 100 s dvěma oblouky, kterou se převádí vzduch do nezahlcené části výpustného potrubí. V bočních stěnách požeráku jsou zabudovány dvě drážky pro vedení dluží. Drážky jsou z U profilů č. 6,5, které lícují konci přírub se stěnami. Jejich osazení je zajištěno úchytnými železy z ploché oceli. V levé stěně požeráku (ve směru vtoku) jsou po 30 cm zabudována stupadla z kruhové oceli φ 20 cm.

Hradícím prvkem jsou dluže z dřevěných fošen 5/20 cm.

Ocelová výztuž ocel 10 216. Krytí kotevních vložek je 5 cm.

Poklop je sestaven ze tří nespojených dřevěných fošen, které jsou uloženy na úhelníku 55/75/5 a v zárezu na koruně objektu. Poklop je uzamykatelný soustavou jednoduchých ocelových petlic.

Dřevěné výrobky se navrhují ze dřeva borového, modřínového nebo dubového.

Vtok do požeráku je zajištěn **vtokovým objektem**, jenž je umístěn při návodní patě hráze. Vtok do potrubí spodní výpusti je opatřen svrchu česlemi a zepředu vodícími drážkami na uchycení dlužové stěny. Ta pomůže zabránit vniknutí splavenin do potrubí. Vtokové česle o výšce 0,50 m s rozestupem prutů 3,0 jsou zhotoveny z pásové oceli 5/35 a 10/35 tak, že jednotlivé prvky se svaří plochými průběžnými svary.

Výpustné potrubí pod hrází je navrženo ocelové obetonované. Od vtokového objektu do požeráku DN 300 mm dl. 9,18 m, z požeráku po výstupu do odtokového koryta DN 500 mm délky 13,04 m.

V místě styku požeráku a potrubí se provede dilatační spára s úpravou dle typového podkladu. Jedná se o typ T-09, těsnění gumovým pásem T 20 s mechovou gumou. Bezprostřední prostor kolem objektu je nutné obklopit jílem a rádně zhusnit. Výpis materiálu požeráku je na výkrese. Při vypouštění se smí snížit hladina vody max. o 15 cm denně.

Požerák, vtokový objekt a výpustné potrubí se vybuduje v předstihu před vlastní hrází. Nejprve se vyhloubí příslušné výkopy a očistí se základová spára. Pak se provede základový blok s konstruktivní výztuží po obvodu až do úrovně dna požeráku, kde bude pracovní spára.

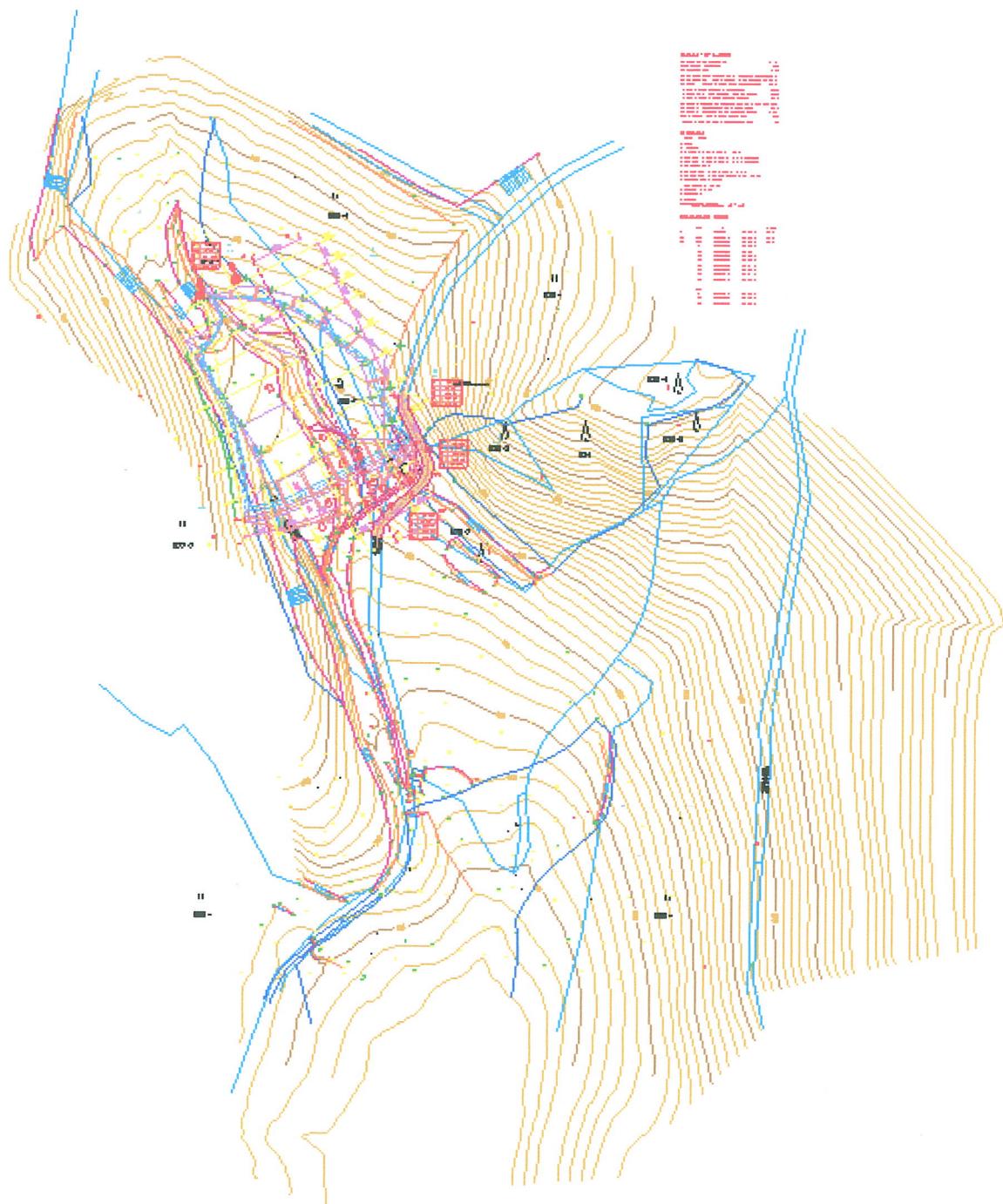
Na základ se položí cementové malty ocelové potrubí Js 300 mm, které slouží zároveň jako bednění. Při betonáži se do stěn požeráku zabetonují vodicí železa, trubka pro zavzdusnění, úhelníky pro uložení poklopů a gumový pás dilatační spáry. Podobně se postupuje u výpustného potrubí.

Vzhledem ke skutečnosti, že vodní nádrž bude průtočná, je potřeba zřídit **bezpečnostní přeliv**, jenž bude sloužit k bezpečnému převedení návrhového průtoku $Q_{100} = 1,85 \text{ m}^3/\text{s}$. Přeliv je navržen jako hrázový čelní otevřený žlab lichoběžníkového profilu, šířky dna 4,0 m, sklon svahů 1:1,5, celý zhotovený z rovnany z lomového kamene prolitého cementovou maltou či betonem. Objekt musí být založen do únosného a nepropustného podloží. Výškově je osazen 10 cm nad stálou hladinu,

která je určena osazením dluží v požeráku. Tím je zajištěno, že bezpečnostní přeliv bude v provozu při průtocích $> 0,265 \text{ m}^3\text{s}^{-1}$.

Na spodní výpust a na bezpečnostní přepad se napojí odpadní koryto celkové dl. 63 m, které odvede vodu do recipientu. Šířka dna koryta je 60 cm, sklon svahů 1:1,5. Opevnění je pohozem z lomového kamene tl. 30-40 cm do výšky 40 cm nade dnem, zbytek ohumusován a svahu oset travním semenem.

Schodiště bude zřízeno za účelem vynášení ryb na pevninu při výlovu. Bude zhotoveno z přitesaného lomového kamene ve štěrkopískovém loži tl. 15 cm. Počet schodů 26, výška schodu 15 cm, šířka schodu 48 cm. šířka schodiště 2,0 m. Bude vhodné schodiště provádět po sednutí hráze, min. po 1. zimě.

Obr. 2. Dispoziční řešení vodní nádrže „Třeták“.

PARAMETRY NÁDRŽE

Kóta koruny hráze (m n.m.)	571,00
Šířka koruny hráze (m)	3,00
Délka hráze (m)	88,00
Kóta hladiny max. zásobní - stálého nadržení (m n.m.)	569,90
Kóta hladiny zálohového prostoru – kota přelivu (m n.m.)	570,00
Kóta vody při max. hladině ochranné (m n.m.)	570,40
Plocha při max. zásobní hladině (m^2)	5.440
Plocha hladiny zálohového prostoru (m^2)	5.535
Plocha při max. hladině ochranné (m^2)	5.918
Objem vody zásobního - užitkového prostoru (m^3)	7.361
Objem vody při max. zásobní hladině (m^3)	7.910
Objem vody při max. hladině ochranné (m^3)	10.201
Max. hloubka při stálém nadržení (m)	3,58
Průměr. hloubka při stálém nadržení (m)	1,35

HYDROTECHNICKÉ VÝPOČTY

přepad přes dlužovou stěnu požeráku

- převzato z typového podkladu POŽERÁKY (Hydroprojekt Brno)
šířka přepadu b = 0,60 m, výška paprsku h = 0,50 m, průtok Q = 0,365 $m^3 s^{-1}$

tlakový průtok krátkým potrubím

- převzato z typového podkladu POŽERÁKY (Hydroprojekt Brno)
zúžený vtokový otvor 300 mm, výtokový součinitel $\mu=0,62$, výška hladiny H= 4,00 m,
rychlos v = 5,51 ms^{-1} , průtok Q = 0,392 $m^3 s^{-1}$

spodní výpust DN 500 mm

průtok Q = 0,365 $m^3 s^{-1}$ sklon potrubí J = 1,0 % drsnost ocel. potrubí = 0,013
 $S_d = 3,14 \times 0,5^2 / 4 = 0,196 m^2$ $v_d = 1/n \times (d/4)^{2/3} \times J^{0,5} = 1,92 m/s$ $Q_d = v_d \times S_d = 0,376 m^3/s$
 $Q/Q_d = 0,97 \rightarrow y/d = 0,782 \rightarrow y = 0,39 m \rightarrow v/v_d = 1,156 \rightarrow v = 2,22 m/s$

přeliv odběrného objektu – přepad jezového tělesa

šířka přelivu b, sklony svahů 1:4, $Q_N = 1,85 m^3 s^{-1}$, výška paprsku h = 0,4 m,
součinitel přepadu m=0,36,

dle Bazinovy rovnice $Q = m b (2g)^{1/2} h^{3/2} \rightarrow b = 4,59 m$

při plném průtoku přelivem proteče při h = 1,00 m $Q = 8,77 m^3 s^{-1}$

při sklonu svahů 1:1,5 bude šířka dna 4,0 m

průtok v odpadním korytě

šířka dna 1,5 m, sklony břehů 1:1,5, spád J = 10 %, drsnost n = 0,030

y	S	O	R	C	v	Q
0,4	0,48	2,04	0,235	24,95	3,82	1,83

Bilance potřeb zdrojů, souhrnné nároky

Po výstavbě nebudou potřebné žádné zdroje energie. Celkové nároky stavby sestávají ze zajištění dodavatele a zajištění manipulačních prostor pro stavbu. Je třeba zajistit pozemky k uložení přeby- tečné ornice.

IV. CHARAKTERISTIKA A VYMEZENÍ PŘEDMĚTU OCHRANY PŘÍRODY Z HLEDISKA VYMEZENÝCH EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT A PTAČÍCH OBLASTÍ

Záměr výstavby vodní nádrže Třeťák je situován do jediné ptačí oblasti (= PO), a to PO Králický Sněžník. Na základě nařízení vlády ČR č. 685/2004 Sb. ze dne 8. prosince 2004 je PO Králický Sněžník zařazena do národního seznamu lokalit připravované soustavy NATURA 2000 v České republice. Na PO se tedy vztahuje ochrana dle zákona ČNR č. 114/1992, ve znění zákona ČNR č. 218/2004 Sb. V následujícím textu je podána zevrubná charakteristika PO Králický Sněžník a jejích předmětů ochrany.

Další ptačí oblasti a evropsky významné lokality jsou dostatečně vzdálené od uvažovaného záměru a vliv na jejich předměty ochrany lze *a priori* vyloučit.

IV.I. Ptačí oblast Králický Sněžník

Kód lokality: CZ0711016

Kraj: Olomoucký kraj

Status: Navrženo

Rozloha: 30191,6703 ha

Biogeografická oblast: Kontinentální

Charakteristika PO: Území se nachází v hraniční oblasti na severní Moravě a rozprostírá se mezi obcemi Staré Město, Branná, Bohdíkov, Štíty, Jablonné nad Orlicí, Králicky, Mladkov a Dolní Morava. Navrhované území je dosti členité zaujímá j Hanušovickou vrchovinu a východní část Orlických hor; na délku měří 32 km, na šířku 17 km.

Ptačí oblast Králický Sněžník zahrnuje stovky hektarů luk, které jsou obhospodařovány extenzivně nebo jen nepravidelně. Postupně se v oblasti rozšiřuje místy dokonce intenzivní pastva dobytka. Extenzivně obhospodařované louky poskytují výborné podmínky pro chřástala polního (*Crex crex*), jehož populace je velice podobně sledována od roku 1995. Početnost tohoto druhu dosahuje 150-170 volajících samců. Postupně se rozšiřující pastva dobytka však začíná chřástaly z řady lokalit vytlačovat.

Předměty ochrany PO Králický Sněžník

Předmětem ochrany PO je chřástal polní (*Crex crex*).

Chřástal polní (*Crex crex*)

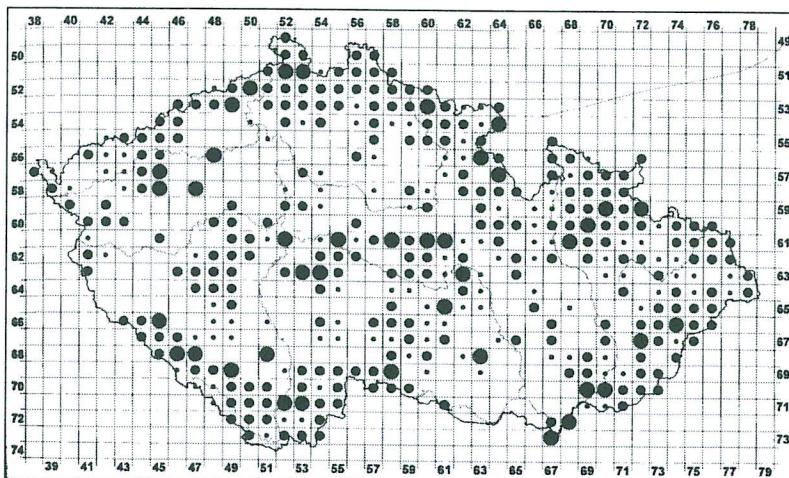
Biologie a ekologie: O něco menší než koroptev, na většině těla zbarven rezavohnědě. Hřbet je podélně, břicho příčně skvrnitě. Přední část krku a hruď jsou šedavé, křídla hnědá.

Chřástal polní je v Evropě rozšířen roztroušeně na celém kontinentu, přičemž vymechává nejjižnější a nejsevernější oblasti. V posledních desetiletích vymizel z velkých oblastí západní a střední Evropy a jeho osídlení zde je již jen velmi ostrůvkovité. Středisko výskytu nyní představuje východní Evropa, i tady však dochází k poklesu početnosti.

Hlavním důvodem úbytku je ztráta vhodného biotopu v důsledku intenzivních způsobů obdělávání luk a pastvin. Rychlosť a míra ústupu vedla k tomu, že tento druh je řazen mezi nejohroženější ptáky Evropy. Od poloviny 20. století, kdy byl na většině území běžným druhem nastala silná redukce stavů a to především v nižinách. Tento trend se patrně zastavil zhruba na počátku 90. let a od té doby došlo k nárůstu početnosti i k návratu do mnohých, dříve opuštěných lokalit. Těžištěm rozšíření i nadále zůstávají střední a vyšší polohy. Rozšíření druhu v rámci České republiky je patrné z Obr. 3.

Stav hnízdní populace v ČR a v PO: Dle zjištění Šťastného et al. (2006) žilo v letech 1985-1989 v ČR cca 200-400 páru chřástala polního. V období 1998-99 se početnost hnízdních páru zvýšila na 1500-1700 páru a odhad zůstává stejný i v období 2001-2003. Aktuální odhadovaný počet jedinců v PO Králický Sněžník se pohybuje v rozmezí 150-170 volajících samců. Podíl populace chřástala

v PO Králický Sněžník činí přibližně 10 % celkové populace v ČR. Chřástal polní je předmětem ochrany v 10ti PO v rámci ČR.

Obr. 3. Přehled hnízdní populace chřástala polního v České republice (orig. Šťastný et al. 2006).

V. VYHODNOCENÍ VLIVU ZÁMĚRU NA PŘEDMĚTY OCHRANY PO KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK

V.I. VYHODNOCENÍ ÚPLNOSTI PODKLADŮ PRO POSOUZENÍ

Záměr Vikantice - vodní nádrž „Třeták“ byl předložen k posouzení vlivů dle § 45i zák. 114/1992 Sb., v platném znění, v dostatečném rozsahu. Popis a technologie výstavby jmenované vodní nádrže je rozebrán v technické zprávě. Stejně tak jsou v projektové dokumentaci popsány funkce nově vzniklé přehradní zdrže, jež má v budoucnosti plnit. Vzhledem k omezením plynoucím z lokální konfigurace terénu je nádrž „Třeták“ předkládána v jediné variantě.

V.II. VYHODNOCENÍ VLIVU ZÁMĚRU NA PŘEDMĚTY OCHRANY PO KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK

K potenciálně dotčeným druhům PO Králický Sněžník patří jediný zde vymezený předmět ochrany - chřástal polní (*Crex crex*). Možné vlivy, v souvislosti se záměrem Vikantice - vodní nádrž „Třeták“, na hodnocený druh ptáka je možno shrnout následovně:

- rušení hlukem během výstavby nádrže „Třeták“ v době hnízdění chřástala polního
- mechanické narušení půdy a vegetačního krytu způsobené pojezdem těžké techniky, a tím i ničení potenciálně vhodného biotopu pro chřástala polního
- trvalé zaplavení pastvin a luk v místě plánované vodní nádrže a tak potenciální zmenšení stanoviště chřástala polního
- znečištění povrchových vod možnými úniky ropných derivátů (PHM, maziva, hydraulické oleje ap.) z techniky používané při výstavbě vodní nádrže

Výše uvedené negativní vlivy jsou spíše spekulativní povahy a při dodržení dále navržených zmírnujících opatření je možno tyto efektivně eliminovat (viz Tab. 1).

Tab. 1. Vyhodnocení vlivu záměru na předmětné druhy ochrany PO Králický Sněžník

Předmět ochrany	Hodnota*	Popis
Chřástal polní	0	<p>Vzhledem k termínu provedeného terénního šetření nebylo možné ověřit aktuální výskyt chřástala na lokalitě. Posouzení vhodnosti stanoviště tudíž bylo provedeno s ohledem na ekologické charakteristiky druhu, na základě návštěv do blízkého okolí a aktuálního průzkumu v místě plánované stavby.</p> <p>Terénní pochůzky za účelem lokalizace volajících ptáků byly realizovány západně od Branné a v okolí Ostružné (termínově: květen-červenec 2007). Terénní pochůzky v lokalitě Třeták proběhly 16.6. a 13.7.2007 volající ptáci zde nebyli zaznamenáni. Aktuálně byl na lokalitě Třeták proveden průzkum dne 9.4.2008 a to za účelem zhodnocení kvality stanoviště a potenciální vhodnosti biotopů pro chřástala. Lze konstatovat, že pravidelný výskyt chřástala polního v místě uvažovaného záměru se v současnosti jeví jako nepravděpodobný. Je to dáno zejména intenzivní pastvou skotu okraje pastvin jsou dosekávány a pro chřástala tudíž nevhodné. Zbylé plochy jsou atraktivní málo až neutrální. Jedná se o údolní nivu potoka s mokřadem (rákosina, porosty skřípiny) a navazující lesíky a remízky.</p> <p>Z pohledu uvažovaného záměru tak lze říci, že dotčení populace chřástala polního v PO Králický Sněžník (CZ0711016) lze vyloučit.</p>

* Hodnota významnosti vlivu na předmět ochrany je stanovena dle "Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů" a to následovně: 0 ... záměr nemá žádný prokazatelný vliv, -1 ... mírně negativní vliv, -2 ... významně negativní vliv

V.III. VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH KUMULATIVNÍCH VLIVŮ

V uvedené lokalitě k.ú. Vikantice nejsou v současné době známy žádné další plánované záměry. Investor v budoucnosti zvažuje výstavbu dalších dvou vodních nádrží a vytvořit tak kaskádu 3 nádrží, z nichž nádrž „Třeták“ bude položena nejvýše. Pro tento návrh však zatím není zpracována projektová dokumentace, a tudíž není předmětem tohoto posouzení.

Území je v současné době využíváno pro zemědělské účely jako pastvina nebo ponecháno ladem. Význam plochy pro výše uvedený předmět ochrany PO Králický Sněžník je tedy nízký až bezvýznamný.

V.IV. VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZÁMĚRU NA CELISTVOST PO KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK

Celistvostí u PO rozumíme udržení kvality lokality z hlediska naplnování jejích ekologických funkcí ve vztahu k předmětům ochrany. V dynamickém pojetí jde o schopnost ekosystémů nadále fungovat způsobem, který je příznivý pro předměty ochrany z hlediska zachování, popř. zlepšení jejich stávajícího stavu.

Celistvost lokality je zachována, pokud má lokalita vysoký potenciál pro zabezpečení cílů ochrany, má zachovány ekologické funkce, samočisticí a obnovné schopnosti v rámci své dynamiky. Celistvost je chápána ve vztahu k celé škále faktorů včetně krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých vlivů.

Záměr Vikantice - vodní nádrž „Třeták“ je fyzicky situován v PO Králický Sněžník. Populace chřástala polního v celé PO tvoří přibližně 10 % z celkového počtu hnízdících jedinců v ČR a výstavba nové vodní nádrže, resp. zábor půdy potřebný k její realizaci, početnost druhu nijak významně negativně neovlivní. Naopak lze předpokládat zvýšení krajinné heterogenity a biologické pestrosti území.

V.V. VYHODNOCENÍ VARIANT ZÁMĚRU

Záměr Vikantice - vodní nádrž „Třeták“ je vzhledem k omezením plynoucím z konfigurace terénu předkládán invariantně. Variantní hodnocení záměru tudíž nelze provést.

VI. OPATŘENÍ K PREVENCI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZÁMĚRU

Záměr Vikantice - vodní nádrž „Třeták“ je situován fakticky výhradně do prostoru intenzivně obhospodařovaných pastvin, tudíž nedojde k přímému ovlivnění chráněného druhu dotčené ptačí oblasti. Z toho důvodu nejsou navrhována kompenzační opatření jako taková a ukládají se pouze následující zmírněující opatření. Většinu z navržených zmírněujících opatření je potřeba chápat jako doporučení:

- a) Zahájení přípravných prací (tj. skrývka drnu, odtěžení zeminy) v mimovegetační období (podzim, zima) a vlastní stavbu provádět mimo termín hnízdění chřástala polního (termín hnízdění: květen-říjen).
- b) Monitorovat potenciální nástup invazních druhů rostlin. V případě jejich zvýšeného výskytu (např. na mezideponii ornice a podornice) přikročit k okamžité sanaci. Riziko nástupu invazních druhů je v regionu *apriori* poměrně nízké.
- c) Zabezpečit případné úniky ropných látek ze stavební techniky do prostředí (viz odstavit na zabezpečeném místě mimo nivu vodoteče ap.). Vyloučeno je mytí automobilů poblíž místa výstavby vodní nádrže.
- d) V rámci podpory heterogenity vodní plochy lze doporučit část vytěžené zeminy rozhrnout do vody, čímž se vytvoří litorální pásmo (viz Přílohy, Obr. 5). Zatravnit břehy, případně vysázet původní druhy dřevin. Část břehů (min. 1/3) ponechat jako nezastíněnou.
- e) Zábor luční plochy v místě výstavby nádrže „Třeták“ lze případně kompenzovat vytvořením náhradního stanoviště o adekvátní rozloze. Vhodným biotopem pro chřástala je vzrostlá luční vegetace, zejména v období hnízdění druhu. Taková stanoviště se díky pastvě a následné seči v lokalitě fakticky nevyskytuje. Vhodným opatřením pro podporu populace chřástala je tudíž vytvoření vhodného prostředí pro volně žijící ptáky formou odložení seče/pastvy na vybrané luční parcele a tuto obhospodařovat se zpožděním (po 15. srpnu).
- f) Pro plánovaný chov ryb v nově vybudované vodní nádrži lze doporučit extenzivní chov (bez přihnojování a s optimální rybí obsádkou).

VII. ZÁVĚR POSOUZENÍ

Uvažovaný záměr Vikantice - vodní nádrž „Třeták“ je situován do katastru obce Vikantice, okres Šumperk. Záměr představuje výstavbu nové vodní nádrže na pravobřežním přítoku Staříče. Stavba je situována v PO Králický Sněžník, kde je předmětem ochrany chřástal polní (*Crex crex*). Záměr je předkládán invariantně.

Na základě posouzení možných vlivů záměru na předměty ochrany připravované soustavy Natura 2000 je možno uzavřít, že záměr nebude mít významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany EVL a PO. V souvislosti s lokalizací záměru do PO Králický Sněžník lze uplatnit výše uvedená doporučená zmírněující opatření (kap. VI).

v Ostravě 24. dubna 2008

VIII. POUŽITÉ PODKLADY

(A) CITOVARÁ LITERATURA

- Kočvara R. (2008): Vyjádření k možnosti výskytu chřástala polního (*Crex crex*) v místě uvažovaného záměru Vikantice - vodní nádrž „Třeťák“. Manuscript. 1 p.
- Šťastný K., Bejček V. & Hudec K. (2006): Atlas hnězdního rozšíření ptáků v České Republice 2001–2003. Aventinum, Praha. 463 p.

(B) ÚPLNÁ CITACE ODKAZOVANÝCH LEGISLATIVNÍCH NAŘÍZENÍ:

- Nařízení Vlády č. 685/2004 Sb. ze dne 8. prosince 2004, kterým se vymezuje Ptačí oblast Králický Sněžník.
- Vyhláška MŽP ČR č. 166/2005 Sb. ze dne 15. dubna 2005, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s vytvářením soustavy NATURA 2000.
- Zákon č. 100/2001 Sb. ze dne 20. února 2001 o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů.
- Zákon č. 114/1992 Sb. ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákonného opatření Předsednictva ČNR č. 347/1992 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu ČR č. 3/1997 Sb., zákona č. 16/1997 Sb., zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 161/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 100/2004 Sb., zákona č. 168/2004 Sb., zákona č. 218/2004 Sb., zákona č. 387/2005 Sb. a zákona č. 444/2005 Sb., 114/1992 Sb.

PŘÍLOHY

OBSAH PŘÍLOH:

Obr. 1-3. řazeno v textu

Obr. 4. Rozhodnutí OOP KÚ Olomouckého kraje o povinnosti zpracovat hodnocení dle § 45i zák. 114/1992 Sb., v platném znění.

Obr. 5. Příklad doporučeného litorálního pásmo na břehu plánované nádrže „Třeťák“.

Obr. 6. Stávající rákosina v navazujícím mokřadu poblíž plánované nádrže "Třeťák".

všechna foto: K. Černá

 <p>KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE Oddělení ochrany přírody Jeremenkova 40a 779 11 Olomouc tel.: +420 585 508 389 fax: +420 585 508 424 f.john@kr-olomoucky.cz www.kr-olomoucky.cz</p>	<p>Ing. Josef Kavalec Kabátníkova 2 602 00 Brno</p> <p>VÁŠ DOPIS č. j.: KUOK 18879/2008 Č. J.: skart. zn.: 246.9 V5 spis.zn.: KÚOK/18879/2008/OŽPZ/7209 /585 508 389</p> <p>VYŘIZUJETEL OLOMOUC Mgr. František John 4. 3. 2008</p> <p>Stanovisko, kterým nebyly vyloučeny významné vlivy na lokality soustavy Natura 2000</p> <p>Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán ochrany přírody, příslušný podle § 77a odst. 3 písm. w) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákona), po posouzení záměru „Vikantice - vodní nádrž Třetáč“ žadatele Ing. Josef Kavalec, Kabátníkova 2, 602 00 Brno podaného dne 18. 2. 2008 vydává v souladu s § 45i odst. 1 zákona toto stanovisko:</p> <p>Nelze vyloučit, že uvedený záměr může mít významný vliv na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.</p> <p>Odůvodnění: záměr se nachází v ptačí oblasti CZ0711016 Králický Sněžník, předmětem ochrany ptačí oblasti je chřástal polní (<i>Crex crex</i>). Ve vyhodnocení záměru zpracovaném podle § 45i zákona bude potřeba vyhodnotit vliv tohoto záměru na předmět ochrany a současně vyhodnotit vliv dalších uvažovaných vodních nádrží v povodí potoka Stařič.</p> <p style="text-align: right;">KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE odbor životního prostředí a zemědělství</p> <p style="text-align: right;">Ing. Josef Veselský vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Olomouckého kraje</p>
---	--

Obr. 4. Rozhodnutí OOP KÚ Olomouckého kraje o povinnosti zpracovat hodnocení dle § 45i zák. 114/1992 Sb., v platném znění.

Obr. 5. Příklad doporučeného litorálního pásma na břehu plánovaného rybníka „Třeták“..

Obr. 6. Stávající rákosina v navazujícím mokřadu poblíž plánované nádrže "Třeták".